

Către

MINISTERUL COMUNICAȚIILOR ȘI SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE
București, B-dul Libertății nr. 14, sector 5

În atenția domnului **Petru Bogdan COJOCARU**, ministru

Stimate domnule ministru,

Urmare a publicării în data de 14 septembrie 2018, pe pagina de internet¹ a Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, a proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei privind implementarea radiodifuziunii terestre digitale sonore și a serviciilor multimedia asociate, la nivel național, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (denumită în continuare *ANCOM* sau *Autoritatea*) vă face cunoscute următoarele:

Preocupările Autorității în domeniul implementării serviciilor de radiodifuziune digitală terestră au făcut obiectul a două consultări publice, desfășurate în două perioade diferite (între 18.01.2016-19.02.2016² și între 13.03.2018-11.04.2018³), în prezent aflându-se în consultare publică o serie de documente⁴ ce privesc organizarea procedurii de selecție competitivă în vederea acordării licențelor de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru de radiodifuziune T-DAB+ (consultare ce urmează a fi finalizată în data de 07.10.2018). În cadrul recenteii consultări publice se regăsește și caietul de sarcini ce stă la baza procedurii de selecție. Pe de altă parte, ca urmare a procedurii de consultare publică organizată între 13.03.2018-11.04.2018, ANCOM a redactat și o sinteză a observațiilor ce cuprinde observațiile părților interesate de sistemul digital terestru de radiodifuziune.

După cum se cunoaște, potrivit Legii nr. 504/2002 a audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea deține atribuții extinse în ceea ce privește acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru, prevederile art. 59 și următoarele fiind explicite în acest sens. Mai mult, acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru se realizează, potrivit legii, numai prin procedură de selecție, fiind admisă o excepție care privește acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio către radiodifuzorul/radiodifuzorii ce furnizează programele publice de radiodifuziune și televiziune și numai în situația în care măsura este necesară pentru atingerea unor obiective de interes general. Pe de altă parte, acordarea licenței prin procedură de selecție este condiționată de plata către bugetul de stat a unei taxe de licență, motiv pentru care ANCOM a demarat procesul de consultare publică a proiectului⁵ de hotărâre a Guvernului privind acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru de radiodifuziune.

¹ <https://www.comunicatii.gov.ro/proiecte-acte-normative/>

² Disponibilă pe pagina de internet a ANCOM la <http://www.ancom.org.ro/formdata-269-49-286>.

³ Disponibilă pe pagina de internet a ANCOM la <http://www.ancom.org.ro/formdata-269-49-351>.

⁴ Disponibilă pe pagina de internet a ANCOM http://www.ancom.org.ro/consultari-curente_270.

⁵ Document disponibil la <http://www.ancom.org.ro/formdata-270-45-166>.

Autoritatea consideră că unele dintre propunerile aflate în cadrul documentelor publicate în consultare publică pe pagina de internet a Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale trebuie analizate și prin raportare la considerentele ce urmează a fi prezentate în continuare.

1. Considerăm că este necesară o analiză atentă și cu toți factorii implicați, inclusiv a titularilor de licențe de emisie, asupra efectelor posibile în cazul în care proiectul de Strategie privind implementarea radiodifuziunii terestre digitale sonore și a serviciilor multimedia asociate, la nivel național (denumit în continuare *Proiectul*), în cadrul secțiunii 3.2, va continua să stabilească o perioadă⁶ pentru încetarea completă a transmisiilor de radiodifuziune în format analogic, deși la nivel internațional nu există stabilită o asemenea obligație. Totodată, trebuie să aveți în vedere că Proiectul nu face nicio diferență între posturile publice sau cele private de radiodifuziune, motiv pentru care obligația de încetare a emisiilor analogice, astfel cum este menționată, ar urma să fie aplicată de toți titularii licențelor de emisie.

Pentru înțelegerea pe deplin a consecințelor mai trebuie să reamintim că spre deosebire de tranziția la sisteme digitale de furnizare a serviciilor de televiziune, în cazul cărora era stabilit la nivel internațional un termen pentru încetarea emisiilor în format analogic, în vederea eliberării spectrului radio și, ulterior, atribuirii/alocării acestuia pentru alte servicii de comunicații electronice, în cazul transmisiilor de radiodifuziune un asemenea termen nu există, fiind astfel asumat doar la nivel național. În aceste condiții, Autoritatea nu consideră necesară stabilirea unui termen de încetare a transmisiilor programelor analogice terestre în toate benzile de frecvențe, deoarece această abordare are drept consecință afectarea gravă a accesului la informație a populației României, sistemele digitale de radiodifuziune putând coexista cu cele analogice din anumite benzi de frecvență (banda FM).

Mai mult, în timp ce în cazul tranziției la sisteme digitale de furnizare a serviciilor de televiziune exista și continuă să existe platforme⁷ alternative de recepționare a serviciilor de televiziune furnizate, în cazul radiodifuziunii analogice nu poate fi vorba de aceeași situație, populația bazându-se exclusiv pe recepția programelor prin intermediul undelor radio. Drept urmare, în opinia Autorității, cele două tranziții nu pot fi percepute ca fiind echivalente.

Trebuie subliniat că **implementarea serviciilor digitale de radiodifuziune în sistem T-DAB+ în banda VHF nu poate fi legată de încetarea furnizării serviciilor de radiodifuziune analogică în alte benzi de frecvență cum ar fi banda FM**, existând posibilitatea coexistenței celor două sisteme în benzi diferite de frecvențe, cu atât mai mult cu cât radiodifuziunea din banda FM oferă o calitate corespunzătoare a sunetului și are o adresabilitate mare la nivel național. Pentru benzile de unde lungi, medii și scurte se poate vorbi de o tranziție la sistemul digital DRM30, dar aceasta trebuie făcută treptat, cu precauția creării unui plan de tranziție, care să nu afecteze accesul ascultătorilor, în principal din mediu rural, la informație.

2. Plecând de la premisa că acordarea licenței/licențelor se realizează, conform Legii nr. 504/2002, în urma unei proceduri de selecție organizată de către Autoritate, iar această selecție are o durată de minim două luni calculată de la data publicării anunțului de demarare a procedurii, obligațiile de acoperire stabilite în cadrul MUX 1, stabilite prin secțiunea 4.2.1 din Proiect, sunt nerealiste în condițiile în care ANCOM finalizează procesul de consultare publică a documentelor la începutul lunii octombrie, abia ulterior realizându-se publicarea în Monitorul Oficial a actelor normative ce stau la baza întregii selecții (hotărârea Guvernului privind acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru de radiodifuziune și decizia privind procedura de selecție pentru acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru de radiodifuziune).

Spre deosebire de abordarea din Proiect, în cadrul caietului de sarcini pentru procedura de selecție competitivă în vederea acordării licențelor de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital

---

⁶ Potrivit secțiunii 3.2 din Strategie, în perioada 2025-2027 încetează orice transmisie de radiodifuziune în format analogic.

⁷ Prin platforme alternative se înțelege rețelele publice de comunicații electronice cu acces la punct fix pe suport fizic sau rețelele publice de comunicații electronice cu acces prin satelit de tip Direct-to-Home (DTH).

terestru de radiodifuziune T-DAB+, aflat în consultare publică pe pagina de internet a ANCOM, Autoritatea a propus obligații de acoperire raportate la numărul de stații instalate în primul an, iar ulterior în al doilea an de la acordarea licențelor pentru multiplex-urile naționale. În opinia noastră o astfel de abordare este una menită să asigure o transparență și nediscriminare între potențialii ofertanți în cadrul procedurii de selecție.

Nu în ultimul rând, recomandăm ca Proiectul să aibă în vedere și necesitatea instalării efective ale echipamentelor de emisie, acțiuni care sunt greu de realizat, în contextul termenului indicat prin Proiect – 1 decembrie 2018, respectând termenele legale pentru acestea. Prin proiectul de caiet de sarcini aflat în momentul de față în consultare pe site-ul ANCOM, se propun niște condiții de acoperire mult mai realiste.

3. Autoritatea își manifestă disponibilitatea de a participa în cadrul grupului de lucru menționat în cadrul secțiunii 2.2 din Proiect, însă manifestă rezerve serioase cu privire la capacitatea acestuia de a reprezenta statul român în relația cu organismele sau entitățile menționate în secțiunea 2.3 din Proiect. ANCOM consideră că grupul de lucru menționat trebuia constituit în vederea elaborării Proiectului.

4. În ceea ce privește secțiunea 4.2.3 din Proiect, vă facem cunoscut că practica ANCOM, administrator și gestionar al resurselor de spectru radio astfel cum dispun prevederile legale în vigoare, este aceea de a stabili modalitatea de determinare a obligațiilor de acoperire în mod transparent, înainte de organizarea procedurii de selecție, prevederile necesare urmând să fie incluse atât în caietul de sarcini pe baza căruia se organizează procedura de selecție, cât și în licența/licențele ce urmează a fi acordate. Prin urmare, Autoritatea consideră că grupul de lucru menționat în secțiunea 2.2 nu poate stabili metodologia de calcul a acoperirii teritoriului cu semnal radio, această sarcină revenind numai ANCOM. Cu privire la acest subiect reamintim că autoritatea de reglementare a propus modalitatea de determinare a acoperirii prin intermediul caietului de sarcini ce se află în consultare publică, ocazie cu care părțile interesate pot formula observații și/sau propuneri.

5. Față de prevederile secțiunii 4.3 din Proiect, Autoritatea vă face cunoscut că textul indică o alocare desemnată pentru transmiterea programelor de radiodifuziune ce aparțin radiodifuzorilor privați, situație ce este în contradicție cu procesul de selecție avut în vedere de ANCOM și exprimat în caietul de sarcini aflat în consultare publică.

6. În ce privește prevederile secțiunii 4.4.1 din Proiect, recomandăm reanalizarea propunerii din Proiect în lumina libertății de circulație a bunurilor și serviciilor, adoptarea unei asemenea măsuri având impact asupra comercializării unui număr însemnat de produse.

7. În raport de mențiunile secțiunii 4.4.3 din Proiect, vă reamintim că banda L (1452-1492 MHz), planificată pentru T-DAB la Maastricht 2002, este armonizată la nivel european pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice în cadrul Uniunii, în conformitate cu prevederile Deciziei de punere în aplicare (UE) 2015/750 a Comisiei din 8 mai 2015 privind armonizarea benzii de frecvențe de 1427 - 1517 MHz pentru sistemele terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice în Uniune⁸. Pe de altă parte, la nivelul Conferinței Europene a Administrațiilor de Poștă și Telecomunicații (CEPT) sunt aplicabile prevederile Deciziei ECC/DEC/(13)03. Ca urmare, această resursă spectrală nu mai poate fi utilizată pentru T-DAB.

8. În ceea ce privește mențiunile din cadrul secțiunii 4.5.1 din Proiect, vă facem cunoscut că măsura nu poate fi adoptată prin intermediul unei hotărâri a Guvernului, drepturile de utilizare a frecvențelor radio fiind acordate printr-un act administrativ emis în baza Legii nr. 504/2002, coroborate cu art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2015 privind stabilirea unor măsuri necesare pentru asigurarea tranziției de la televiziunea analogică terestră la televiziunea digitală terestră și implementarea serviciilor multimedia la nivel național, aprobată, cu modificări prin

---

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1537350964223&uri=CELEX:02015D0750-20180430>.

Legea nr. 245/2015, termenul inițial avut în vedere de actul normativ anterior menționat fiind prorogat prin Ordonanța Guvernului nr. 21/2016 pentru prorogarea unor termene prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2015 privind stabilirea unor măsuri necesare pentru asigurarea tranziției de la televiziunea analogică terestră la televiziunea digitală terestră și implementarea serviciilor multimedia la nivel național, aprobată prin Legea nr. 22/2018.

Prin urmare, recomandăm reanalizarea intențiilor ce se desprind din Proiect ori luarea măsurii printr-un act normativ de nivel superior.

9. Ca urmare a considerentelor exprimate la pct. 1 din prezentul document, considerăm că secțiunea 4.5.2 din Proiect nu își găsește rațiunea.

10. Nu în ultimul rând, mențiunile din cadrul lit. a)-c) din capitolul V – „*Modalități de aplicare a măsurilor*” din Proiect conțin termene ce sunt deja depășite. Prin urmare, Autoritatea recomandă reanalizarea textelor propuse.

În opinia ANCOM, un document de strategie pentru introducerea serviciilor digitale de radiodifuziune și încetarea serviciilor analogice nu este oportun în momentul de față. Pe lângă considerentele enunțate anterior, procesul de aprobare, prin hotărâre de Guvern, al unei strategii care să privească implementarea radiodifuziunii terestre digitale poate întârzia momentul de acordare a licențelor de utilizare a frecvențelor în sistem digital terestru și, implicit, implementarea primelor emițătoare de T-DAB+ până în decembrie 2018.